

„Énnékem Csécse volt a tündérsziget”

A Móricz emlékkapu avatóünnepsége Tiszacsécsén

A Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület egyéves működésének jelentős állomásához érkezett 2006. július 7-én. E napon egésznapos rendezvénysorozat keretében avatta fel Tiszacsécsén – a helyi önkormányzattal együttműködve – Móricz Zsigmond eredeti szülőházának helyén az emlékkaput.

Előzmények

Egyesületünk *Társasági tükkör* című első évkönyvében jelent meg *Hamar Péter* tanulmánya, melyben részletesen leírja a legendát és a valóságot a Móricz-család csécsei házairól. Az irodalomtörténeti kutatások alapján már régóta nyilvánvaló volt a jelenlegi – Móricz-szülőháznak kikiáltott – ház hamissága. A korábbi politikai kurzus ideológiája szerint került hamisan a köztudatba az, hogy Tiszacsécsén a ma emléktáblával jelölt épület Móricz Zsigmond szülőháza. Az eredeti, polgári jellegű épület ugyanis többek szerint nem illett a paraszti író köré szőtt képbe. Hamar tanár úr úgy gondolta, hogy eljött az igazság órája, itt az ideje annak, hogy jelet hagyjunk az utókornak legalább a valódi szülőház helyén, miután a régi épületet nem sikerült megmentenünk. Egyesületünk vezetőségében értő fülekre talált a tévhit eloszlításának gondolata, s elhatároztuk, hogy emlékkapuvval jelöljük meg a nagy író valódi szülőházának a helyét.

Az emlékkapu felavatása

A jeles eseményre az író születési évfordulójához közeli időpontban, július 7-én került sor. Az ünnepi hangulat megteremtéséről a tarpai *Bereg Citerazenekar* gondoskodott *Szabó László* vezetésével, színvonalas műsorral.

Az emléknapi nyitányaként *Udud István* hérgyarmati költő, nyugdíjas tanár nagy szuggesztivitással, átéléssel szavalta el *Ady Endre Levélféle Móricz Zsigmondhoz* című versét. Ezt követően a köszöntők következtek.

Hopka András tiszacsécsei polgármester köszöntője elején idézett Móricz 1929. június 30-án elhangzott csécsei beszédéből, melyet hetvenhét évvel ezelőtt, díszpolgárrá avatása alkalmából mondott. „Milyen boldog vagyok én, hogy itt szülehettem. Hogy én innen vittem magammal a nyelvet, az érzéseket s talán az erőt az egész magyarság öntudata elé.”

A polgármester záró szavaiban újra az 1929-es beszéd gondolatait tolmácsolta: „Áldjon meg az Isten mindnyájatokat, áldja meg ezt a kis magyar hazát és áldja meg ezt a sok-sok ezeréves harcban szenvedett drága emberfaját boldogabb jövővel. Isten áldjon meg minden magyart!” Ezek után köszöntötte a vendégeket: *Kolos Virágot*, Móricz Zsigmond unokáját, a leszármazottait, *Móricz Imrét*, az író nevelt fiát, a Móricz Zsigmond Társaság társelnökét, *Kiss Gábort*, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgylés alelnökét, *Mikó Dánielt*, Nyíregyháza Megyei Jogú Város alpolgármesterét, a Petőfi Irodalmi Múzeum képviselőjében megjelent *Bagi Ilonát* és *Hegyi Katalint*, a *Móricz Zsigmond Társaság*, a *Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület*, a *Váci Társaság Kulturális Egyesület* és a *Bessenyei Társaság* képviselőit, a Móricz Zsigmond nevét viselő intézmények képviselőit, a polgármestereket. Külön tisztelettel köszöntötte *Földi Gyulát*, Tiszacsécse testvértelepülése, Erdőkövesd polgármesterét.

János István, a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület elnöke meghatottan beszélt az esemény jelentőségéről, hisz e napon nem egyszerű emlékhelyet jelöltünk meg, hanem történelmi és kulturális tudatunk korrekcióját hajtottuk végre. A székelykapu alkotójáról, *Fehérvári József* túristvándi fafaragó mesterről elmondta, hogy otthon van Móricz világában, érti a paraszti világ lényegét. Konstatálta, hogy Móricz egyre időszerűbbé, aktuálisabbá válik, életműve megkerülhetetlen olvasmány kell hogy legyen most és a jövő nemzedékei számára is.

Az emlékkapu felállításához nyújtott anyagi támogatást megköszönve *Bihari Albertné*, a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület titkára emléklapokat nyújtott át a támogató intézmények, önkor-

A Kossuth út 93. sz. alatt felavatott faragott, zsindelemmel fedett emlékkapun a következő felirat található: E telken állt 1070-ig Móricz Zsigmond szülőháza. Az író a családi hagyomány szerint 1879. június 29-én, az anyakönyvi bejegyzés szerint július 2-án született.

mányzatok képviselőinek, valamint magánszemélyeknek.

A kaput Kiss Gábor, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés alelnöke avatta fel. Beszédében elmondta, hogy mi, büszke magyarok időről időre átigazítjuk a történelmet, átigazítjuk az ország történelmét. Mítoszokat gyártunk, igazítunk Petőfin, Adyn, József Attilán. Ezek a gondolatok azért jutottak eszébe, mivel ez az alkalom egy mítosz helyreigazításának alkalma: hogy a milotai végen volt-e a szülőház vagy a kóródi faluvégen, és hogy illik-e a ma nem létező szülőház ahhoz a Móricz-mítoszhoz, amelyet egy időben Móriczról, a parasztíróról, mindenképpen állítani szerettek volna.

Tiszteletét és köszönetét fejezte ki a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesületnek és Hamar Péternek, hogy egy több évtizedes legendával szembeszegültek. Hamar Péter tanulmánya filológiai pontossággal kimutatta – telekkönyvi adatok alapján – hogy hol lehetett és hol semmiképpen nem lehetett Móricz szülőháza. Van ugyan-

akkor a tanulmánynak egy bizonytalan eleme, mert a szülőház lerombolását megakadályozó egykori közösség és közvélekedés motívumait nem tudja ugyanolyan adatszerűséggel igazolni, mint azt, hogy hol voltak a Móricz-család házai és telkei.

Az emlékkapunak hármas szerepe van: egyfelől emlékjel, hogy itt állott valamikor Móricz szülőháza, másfelől lelkiismeret-ébresztés: nem mentettük meg, harmadszor az újfajta mítoszteremtéssel szemben is egyfajta figyelmeztetés: ne gyártsunk felesleges mítoszokat, próbáljunk meg racionálisan gondolkodni, és akkor egymáshoz is közelebb kerülünk, mert az ellenkező mítoszok talaján a lelki közösség aligha állhat elő, a racionális kritika alapján azonban valószínűleg könnyebb megteremteni.

Végezetül megköszönte az ötletadóknak és a kivitelezőknek az áldozatkésztségét, a gondolkodásnak e nemes irányvonalát és Móricz szavaival kérte „Isten áldását mind a szűkebb és a tágabb közösségre, a szatmári népre és a magyarságra”. Ezt követően Kiss Gábor, Hamar Péter, János István és Hopka András átvágta a szalagot és átadta az emlékkaput a közösségnek.

Az ünnepi alkalom folytatásaként *Tiba Zsolt*, Tiszacsécsé református lelkésze áldását adta a székelykapura. Elmondta, hogy Móricz életútját ismerve tudja, Istennel együtt élt ebben a kis faluban, Isten szeretete és kegyelme jelen van az írásaiban, melyekkel maradandót alkotott.

Az emlékkapunál tartott ünnepséget Udud István *Móricz Zsigmond Életem regénye* című művéből mondott részlete, majd a *Beregi Cite-razenekar* hangulatos műsora zárta.

Emlékezés a Móricz-háznál

Az emlékkapu ünnepélyes felavatását követően a nagyszámú érdeklődő közönség átvonult a vélt szülőház udvarán lévő Móricz-szoborhoz. Itt Kolos Virág, az író unokája mondott beszédet. Szólt nagyapja szülőfalujához való kötődéséről, felidézte Csécséhez kötődő élményeit, a vélt szülőház 1952-es avatásának hátterét, eseményeit, hangulatát. A csécséieket arra buzdította, hogy legyenek büszkék falujukra – s nemcsak azért, mert a nagyapja ott született.

Ezt követően a családtagok, a leszármazottak, az önkormányzatok, a Móricz nevet viselő intézmények, iskolák, egyesületek, szervezetek képviselői helyezték el az emlékezés koszorúit a nagy szülőtt szobránál.

Kedves színfoltja volt az emléknapnak a tiszavasvári Váci Mihály Gimnázium diákjainak a műsora. A Gazdag Istvánné Magdolna által összeállított és betanított irodalmi előadás során életképeket láthatott a közönség Móricz tollából *Főhajtás a „Csoda embereket és eseményeket termő táj” előtt* címmel. A meghitt hangulatú műsorban a nagy író szülőföldjéről írt gondolatait szuggesztíven, mély empátiával tolmácsolta Körei László, István Marianna, Bozó Anita és Gáll Enikő.

Délután tudományos emléküléssel folytatódott az emléknap programja, melynek témái között szerepelt a prűgyi levelezés, Móricz újságírói ténykedése, a népköltészeti gyűjtések hatása az író műveire, „Csibe” életútjának feltáratlan forrásai, az író Szegény emberek című novellájának és Szerelmes levél című művének értelmezése. Az emlékülést Móricz Imre, az író fogadott fia, a Móricz Társaság társelnöke nyitotta meg, János István, a Nyíregyházi Főiskola irodalom tanszékének vezetője, a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület elnöke vezette le. (A tudományos emlékülés előadásainak szerkesztett változata a közeljövőben jelenik meg a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület második kiadványában).

Az emléknap kísérő rendezvényeként – a *Petőfi Irodalmi Múzeum* anyagából összeállított – Móricz életét és munkásságát bemutató reprezentatív kiállítást tekinthettek meg a résztvevők.

A Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület büszke arra, hogy – működése második évében – egyik kezdeményezője és kivitelezője lehetett a tévhit- és irodalomtörténeti korrekciónak szánt Móricz-kapu felállításának, s ezáltal egy újabb Móricz-emlékhely létrehozásának. Természetesen a tévesen Móricz-szülőháznak tulajdonított kis parasztházról – amelyben emlékkiállítás található – lekerül majd az épület történetét ismertető tábla.

A közeljövő tervei között szerepel, hogy eltávolítjuk a helyi református templom faláról azt a bronz domborművet, amely szintén tévesen azt állítja, hogy ott keresztelték meg egykor Móricz Zsigmondot. Az írot szülőházában tartották egykor a keresztvíz alá, s ha az egyházi anyakönyvbe a valós helyszín kerül be annak idején, talán nem egy másik épületet jelölnek meg és állítanak helyre Móricz Zsigmond szülőházaként Tiszacsécsén.

Bihari Albertné

A Területi Művelődési Intézmények Egyesületének őszi könyvtári továbbképzése

Lassan hagyománnyá válik a Területi Művelődési Intézmények Egyesülete alá tartozó könyvtárak életében, hogy az őszi továbbképzéssel és szakmai konferenciával köszönt be. Természetesen a kapcsolattartásra év közben is szükség van, de időnként felettebb hasznosnak bizonyul, ha a beszélgetéseknek szervezett keretet is biztosítunk. Az ilyen alkalmakon az egymás sikereiből, kudarcuiból való tanulás és a felhalmozódó problémákra való válaszkeresés mellett az aktuális szervezők neves szakembereket, előadókat kérnek fel ismereteink bővítésére, látókörünk szélesítésére. Tavalyelőtt a Szombathelyi Siker Könyvtár szervezett szakmai konferenciát a *Helyüket kereső könyvtárak – közkönyvtári szerepkörben* címmel, melyről *Nedelkovics László* a Könyvtári Levelező/Lap 2005. novemberi számában írt beszámolót. A cikk alapos részletességgel körbejárja a Területi Művelődési Intézmények Egyesülete alá tartozó könyvtárak sa-
jáj-

tos helyzetének történeti előzményeit, s aláhúzza a könyvtári rendszerben való helykeresés aktualitását.

2006-ban a szegedi Dél-alföldi Bibliotéka vállalta, hogy augusztus 23. és 25. között szakmai rendezvénynek ad otthont a TEMI-hez tartozó könyvtárak munkatársai részére. A szegedi kollégák először szerveztek ilyen jellegű programot, de minden olyan olajozottan működött, mintha már évek óta ezzel foglalkoznának. A beszélgetésekből kiderült, hogy a rendszeres nyári olvasótáborok szervezésének tapasztalatát vették elő a tarsolyból.

Az első napon *Veres Gyuláné* könyvtárigazgató kalauzolásával megismerkedhettünk a Dél-alföldi Bibliotékával. Ezt követően mindenki elfoglalta a helyét az impozáns, gyönyörű faburkolattal ellátott, rendkívül hangulatos, galériás olvasóteremben, s rögtön bele is vágtunk. *Bujdosóné Lengyel Eszter* akkreditált change management szakértő volt az első előadó, aki a tudásmenedzsment rejtelmébe próbált bevezetni minket. Tulajdonképpen ízelítőt kaptunk egy személyiségfejlesztő, változásmenedzsment tréning kínálatából, s felismertük, hogy helyzetünk rendezéséhez elengedhetetlenül szükségünk van a change management által lefedett ismeretek, képességek és jártasságok elsajátítására. A szakmai tudás ugyanis csak 15%-ban, a gondolkodás és a személyiség viszont 85%-ban felelős a sikeresség eléréséért. *Bujdosóné Lengyel Eszter* szerint minden azon múlik, milyen mértékben tudjuk elsajátítani a célra orientált gondolkodás képességét, melynek segítségével a probléma csupán megoldandó feladattá válik. Úgy vélem, a jövőben mindannyiunk számára rendkívül hasznos lenne a fentiekben leírt tréningen való részvétel, hogy a saját mókuskerekünkől kikerülve adekvát megoldásokat tudjunk találni az intézményeink előtt álló kihívásokra. Vacsorával, kötetlen beszélgetéssel és a Peter & Pán együttes színvonalas koncertjével zárult a nap.

Másnap *Pajor Enikő*től az információkeresés és az információszervezés új lehetőségéről, a tématerképről hallhattunk. Szinte már közhelyé vált az a negatív előjellel idézett megállapítás, hogy a XXI. század embere az információk dömpingjében él. Ugyanakkor ha belegondolunk, egy könyvtáros számára ez az állapot majdhogynem idillinek mondható, hiszen a dokumentumszolgáltatásból egyre inkább információszolgáltató-

vá avanszáló szakmánk számára rendkívül gazdag eszköztárat biztosíthat a világháló. (Igaz, hogy mindenki más számára is, s itt most csak utalnék arra a számos cikkre, ami a könyvtáros szakma új kihívásait, szerepét elemzi a megváltozott információs viszonyok közepette.) Tulajdonképpen a hagyományos könyvtárosi szerepkör mellett az információs társadalom navigátorává is kell képeznünk magunkat, ha azt szeretnénk, hogy a nyájas olvasók, tájékoztatást igénylők szívesen és bizalommal forduljanak hozzánk. Sokszor találkoztam már egy internet ellen felhozott érveléssel, aminek kénytelen voltam igazat adni, mert nem igazán találtam megoldást rá. Arról van szó, hogy ha valaki rákeres egy témára valamelyik keresővel, a találatok megjelenésének módja nem szerveződik a téma hierarchiájának megfelelő rendszerbe. A képernyőn sorjázik egy halom szöveg, s ha valaki nem rendelkezik a megfelelő, előzetes tudáskészlettel s nem tud relevánsan válogatni, elveszhet az információk özönében. Nem beszélve arról, hogy csak a nagyon kitartó webböngészők mennek át a találati lista többi oldalára is. Erre a problémára nyújt megoldást a Pajor Enikő által ismertetett topic map technológia, mely egyben a második generációs, szemantikai web előhírnöke, ahol a keresett információ nem ömlesztve, hanem szemantikai csoportokba rendeződve jelenik meg a képernyőn. Egy adott téma térképe tulajdonképpen három szervező elem, a téma, a téma asszociációi és az előfordulási gyakoriság együttes figyelembevételével áll elő. Nagyon izgalmas dolog letesztelni ezt a technológiát valamilyen általunk nagyon jól ismert területre való kereséssel, de előbb ajánlatos elolvasni Pajor Enikő cikkét a Könyvtári Figyelő 2005. évi 4. számában.

A fentiekben említettem, hogy az a könyvtár, amely nem próbálja megkeresni a helyét ebben a megváltozott információs társadalomban – például azzal, hogy internet-tanfolyamokat tart, vagy a tájékoztatásban a kézikönyvekben való keresés mellett igénybe veszi a világháló által kínált tématerkép lehetőségeket, vagy eMagyarország-pontként és NAVA-pontként is működik – óhatatlanul elveszíti a használói bizalmát. A bizalomépítést tehát csak szolgáltatásfejlesztéssel lehet elérni, mint ahogy ezt *Mikulás Gábor* is megfogalmazta a második nap délelőttjén elhangzott előadásában. A bizalom tulajdonképpen nem más, mint hit abban, hogy valaki az

elvárásoknak megfelelően fog cselekedni. A könyvtári szolgáltatások területén – véleményem szerint – ez azt jelenti, hogy egyrészt meg kell felelnünk az intézményeinkkel szembeni hagyományos elvárásoknak, melyek elsősorban a dokumentumok összegyűjtéséhez, rendszerezéséhez, megőrzéséhez és rendelkezésre bocsátásához kapcsolódnak; másrészt az információrobanás tényét figyelembe véve vállalnunk kell az emberek információigényének menedzselését is. Mikulás Gábor információbrókerként és könyvtári szakértőként kiemelte: ha egyre hatékonyabbak akarunk lenni a társadalom információs rendszerében, akkor a könyvtári szolgáltatást nem célnak, hanem eszköznek kell tekintenünk. Ugyanakkor az is tény, hogy ezen a piacon igen erős konkurenciával kell szembenéznünk, tehát jól át kell gondolnunk az általunk kínált szolgáltatások paramétereit. Az előadó hangsúlyozta, hogy le kellene már számolnunk a PR-rel kapcsolatos ellenérzéseinkkel, hiszen ez a tevékenység nem marketing, nem reklám és nem népszerűsítés, hanem egy szervezet külső és belső környezete közötti bizalmi kapcsolat megteremtésére és megtartására irányuló munka. Ha jól működik, az emberek nem azt fogják mondani: „azért nem járok könyvtárba, mert nincs időm”, hanem azt: „azért járok könyvtárba, mert egyébként nincs időm, s ott mindent megtalálok, amire a széles körű tájékozódáshoz szükségem van”. Mikulás Gábor szerint a könyvtáros szakma attitűdváltásának nehézsége sok problémát okoz, de talán majd ha többen megtapasztalják a szolgáltatásbővítéssel együtt járó nagyobb olvasói elismerést, akkor rádöbbennek, mennyire fontos a szemléletváltás.

A hatékony könyvtári munka manapság már nem képzelhető el könyvtári szoftver alkalmazása nélkül. Fontos azonban, hogy olyan program mellett döntsünk, ami valamennyi igényünk kielégítésére alkalmas. Ehhez a választáshoz nyújtottak segítséget a szegedi kollégák, mikor felkérték *Mohai Lajost*, a SZIRÉN könyvtári rendszer fejlesztőjét, hogy mutassa be programját. Az előadás jól szemléltette, milyen mértékben teheti hatékonyvá és gördülékennyé a könyvtárban folyó munkát a papír alapú nyilvántartások számítógéppel való kiváltása.

A második nap estéje az előadásokon hallottak megvitatásával, a gyakorlatba való átültetés tervezetével és persze kötetlen beszélgetésekkel ért véget, amihez megfelelő keretet biztosít

tott Szeged csodálatos légköre, hiszen a városnézés sem maradhatott ki a programból.

A továbbképzés utolsó napján megtekinthetjük a Szegedi Tudományegyetem Tanulmányi és Információs Központját. A mindenkit lenyűgöző futurisztikus épületben olyan munka folyik, ami már kielégíti a XXI. század könyvtárával szemben támasztott valamennyi igényt, s ilyen értelemben a legalkalmasabb lezáró helyszínévé vált a könyvtárak megváltozott szerepét is tárgyaló továbbképzésünknek. Miközben e létesítményt csodáltuk, az a Mikulás Gábortól származó felszólítás járt a fejekben: „Legyetek egyre hatékonyabbak a társadalom információs rendszerében!” Hát legyünk...

Kovácsné Bartos Edina

A százévesként ma is irányadó Kovács Máté

2006. november 10–11-én szülővárosában, Hajdúszoboszlón idézték meg könyvtárosok, egykori tanítványok, könyvtár szakos hallgatók, a város lakosságának képviselői és tisztelői Kovács Mátét a születésének századik évfordulója alkalmából rendezett konferencián.

Virágos Márta, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár főigazgatója mint levezető elnök elsőként *Sóvágó László*, Hajdúszoboszló polgármestere köszöntőjét ajánlotta a hallgatóság figyelmébe, majd a Kovács Máté életpályájához kapcsolódó, jórészt eddig még feldolgozatlan témákban hallgathattunk előadásokat. *Korompay Gáborné* gazdag forrásanyaggal alátámasztva mutatta be Kovács Máté értékmentő tevékenységét, melyet a debreceni Egyetemi Könyvtár igazgatójaként az 1949 és 1956 közötti időszakban a régióban fellelhető, kallódó értékes dokumentumok felkutatásával és a könyvtár gyűjteményébe való beépítésével végzett. Ezen időszakban a könyvtár állománya megduplázódott, értékében jelentősen növekedett, mely tény megalapozta a második nemzeti könyvtári funkció megszerzését. *Gorilovics Tivadar* előadása kapcsán Kovács Máté és tanára, Hankiss János professzor életreszóló szakmai és baráti kapcsolatát követhettük végig, máig ismeretlen adalékokkal kiegészítve. *Szabó Róbert* Kovács Máténak a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium közoktatási államtitkáráként, 1945 és 1949

között eltöltött évei szakpolitikai munkásságát elemezte, kiemelve a nyolcosztályos általános iskola és a dolgozók iskolája létrehozását, a népkönyvtárak szervezésének megindítását, s a felsőfokú könyvtárosképzés kialakítását. *Vida Lajos* Kovács Máténak pályája ezen időszakában a művelődési és oktatási intézmények alapításában játszott szerepét mutatta be, különös tekintettel szülővárosára (például gimnázium, népi kollégium létrehozása). *Tóth Gyula* a Kovács Máté által szerkesztett s egyetemi tanszéke munkatársaival közösen létrehozott, két kötetben megjelent, *A könyv és könyvtár a magyar társadalom életében* címet viselő, a témát az államalapítástól 1945-ig feldolgozó kézikönyvét méltatta, elsősorban a könyvtárt környezetében elhelyező, új szemlélete kapcsán. A hiánypótló munka folytatásához az anyaggyűjtés előrehaladott állapotban van, a szakterület kutatóinak felelőssége, hogy ez mielőbb kötetbe rendeződjön, s a hazai művelődéstörténet, a könyvtáros szakma elméleti forrásaként szolgáljon. Kovács Máté sokoldalúságának kevésbé kutatott területével foglalkozott *Kovács Béla Lóránt* előadásában, amikor az 1940-ben megjelent *Fazekas Mihály, a rokokó költő* című bölcsész-doktori disszertációjának irodalomtörténeti értékeivel ismertette meg a hallgatóságot. *Patkósné Hanesz Andrea* Kovács Máté életművének eddig feltáratlan területein végzett új kutatási eredményeiről számolt be. A tanítványok köréből *Csáky S. Piroska* (volt egyetemi hallgatója) és *Margócsy József* (volt 5. osztályos tanulója) emlékezett meleg hangon Kovács Mátéra a példaértékű tanár-diák viszony és a későbbi tartalmas, segítő szakmai kapcsolat vonatkozásaiban. *Kovács Ilona* a Kovács Máté családja által alapított Kovács Máté Alapítvány 1996 és 2006 közötti, tízéves tevékenységéről számolt be. Az alapítvány célja a tehetséges és rászoruló, magyar felsőfokú könyvtárosképző intézményekben tanuló fiatalok számára ösztöndíj biztosítása, Kovács Máté szellemi hagyatékának gondozása, s fiatal könyvtárosok továbbképzésének támogatása.

A hajdúszoboszlói Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár (mely a rendezvény színhelyéül is szolgált) munkatársai Kovács Máté életútját, munkásságát bemutató gazdag kiállítással segítették névadójuk teljesebb megismerését. *Fehér Anita*, a Debreceni Egye-

Kovács Máté tanítványai

tem informatikus könyvtáros szakos hallgatója folytatva Kovács Máté *biobibliográfiáját*, az 1983 és 2006 között megjelent, róla szóló irodalmat füzetbe foglalva bocsátotta a hallgatóság rendelkezésére.

A konferencia résztvevői számára megindító volt, hogy Kovács Máté születésének pontosan a századik évfordulóján (1906. november 11. – 2006. november 11.) került sor a róla elnevezett művelődési központ és könyvtár falán elhelyezett emléktábla avatására. Avatóbeszédet *Nyéki István*, a Kovács Máté Városi Könyvtárért Alapítvány kuratóriumának elnöke mondott, amit színvonalas műsor és koszorúzás követett.

A konferencia magas színvonala és kísérelő programjai – így a hajdúszoboszlói városnézés, a múzeum megtekintése (benne a város nagy szülőttei között a Kovács Mátéről szóló tárló) a könyvtár munkatársának szakszerű vezetésével, a baráti vacsora meleg hangulata méltóak voltak Kovács Máté szellemiségéhez. Köszönet érte a rendező szerveknek: a Kovács Máté Alapítványnak, a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtárnak, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárnak és a Kovács Máté Városi Könyvtárért Alapítványnak, továbbá a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának mint a konferencia támogatójának.

A rendezők tervezik a konferencián elhangzott előadások kötetben való megjelentetését, hogy minél szélesebb körben lehessen tanulmányozni Kovács Máté életművét, szellemi hagyatékát, mely napjaink és a jövő számára is számtalan tanulsággal, mintául szolgál. Közöttük a széles látókör, az enciklopédikus műveltségen alapuló, teljesítményképes tudás, a nyitottság, a

kreatív gondolkodás, a bármely feladat megoldásában újat teremtő képesség, a józan ítélőképesség, az elkötelezettség, a megalapozott, bátor döntések, a következetesség, a felelősségtudat, az emberség s a bölcs derű.

A magam számára nagy megtiszteltetés, hogy tanítványa lehettem az egyetemen, számtalan emlékezetes élmény, megjegyzés, gesztus, nekem szánt, személyre szóló mondat idéződik fel bennem vele kapcsolatban. Szakmai pályafutásom végén, ami főként a könyvtárosok felsőfokú képzéséhez kötődik, visszatekintve azt látom, hogy tudatosan vagy nem, de mindenképpen az ő és munkatársai – akik többsége számára szintén ő volt a meghatározó – példáját próbáltam követni, persze több-kevesebb sikerrel. Egyértelmű számomra, hogy ez a mintakövetés jelentette a legtöbb megpróbáltatást, a nehezebb utat, de a belső harmóniát, az örömet, az erkölcsi sikert s a szakmai elismerést is. Köszönet érte.

Suppné Tarnay Györgyi

Irodalmi est az Országos Idegennyelvű Könyvtárban

2006. december 12-én az Országos Idegennyelvű Könyvtárban, a Magyar Könyvtárosok Egyesületével közös szervezésben került sor az „Alkotó könyvtáros” sorozat keretében *Szakács István* irodalmi estjére. *Szakács István* a BME Urbanisztikai Tanszékének könyvtárosa, aki 2006-ban elnyerte a legjobb első kötetért járó Bródy Sándor-díjat. *Történetek dolgok* című regényéről a kötet szerkesztője, *Závada Pál* Kossuth-díjas író és *Virág Bognár Ágota*, az Országos Idegennyelvű Könyvtár magyar nyelvi referense beszélgetett a szerzővel. *Képünk az irodalmi esten készült.*

Olvasni jó!

Ezzel a címmel a nyári szünet időszakával kezdődően a téglási Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény olvasónapló-pályázatot hirdetett alsó és felső tagozatos gyermekek számára.

A feladatokat négy magyar író: *Békés Pál*, *Csukás István*, *Lázár Ervin* és *Janikovszky Éva* életrajzából, írásaiból állítottuk össze, abból az alkalomból, hogy idén ünnepeljük születésük kerek évfordulóját. Az olvasónaplóval egyrészt az ő irodalmi tevékenységük előtt szerettünk volna tisztelni, másrészt pedig a gyerekeket a könyvtár, illetve a katalógusok helyes használatára tanítani, olvasásra ösztönözni.

A beérkezett számos helyes megfejtés igazolta törekvéseinket, a részt vevő gyerekek nagy lelkesedéssel vetették bele magukat a feladatok megoldásába, az ajánlott irodalom olvasásába. Így ismerték meg és lett kedves olvasmányélmény az alsó tagozatosok számára *Lázár Ervin* *Berzsián és Dideki*, illetve *Békés Pál* *A kétbalkezes varázsló* című meseregénye, a felső tagozatosoknak pedig *Janikovszky Éva* *Kire ütött ez a gyerek?* és *Csukás István* *Keménykalap és krumpliorr* című regénye.

A pályázat értékelésére, eredményhirdetésére 2006. november 8-án került sor a téglási Városi Könyvtárban. A gyerekek író-olvasó találkozó keretében személyesen is megismerhették ezen alkotók egyikét, *Békés Pál* író, műfordítót. Felejthetetlen, életre szóló élményben volt részünk, amikor maga az író mesélt életének meghatározó pillanatairól, az írásról, a történetek születéséről.

A beszélgetést a nyertes pályázók díjazása, az oklevelek és ajándékkönyvek átadása követte.

Reméljük, hogy az irodalmi vetélkedőben való részvétel, illetve a *Békés Pállal* való találkozás örök emlék, életre szóló élmény marad, ami arra

biztat majd minden kis olvasót, hogy újabb és újabb, hasonlóan szép történeteket vegyen kezébe.

Németi Katalin

Az Iskolai Könyvtárosok Szekciójának alapítása

Énektanári végzettségem mellett 1964 és 1969 között Kovács Máté tanszékén, esti tagozaton elvégeztem a könyvtár szakot. 1961-től kétévenként, 19 alkalommal vettem részt Debrecenben a Bartók Béla Nemzetközi Kórusfesztiválon. Valószínűleg ez is hozzájárult, hogy évről évre egyre jobban éreztem az igényes, önkéntes, a szakemberek által alulról szervezett szakmai találkozások hiányát a könyvtár szakos tanárok részére.

1971-ben, *Károlyi Ágnes* hívására, szívesen kapcsolódtam be a Magyar Könyvtárosok Egyesületébe (MKE). Szerettem volna, ha a könyvtárosok szervezetének lett volna egy tanári tagozata is, mint a történész, zenész, fizikus stb. társaságoknak. Erre akkor nem nyílt lehetőség.

1973-ban létrejött azonban az Ifjúsági Könyvtárosok Szekciója a KMK (*Katsányi Sándor*), az OPKM (*Károlyi Ágnes*), a közművelődési könyvtárak ifjúsági felelősei (köztük *Balogh Mária*), pedagógiai intézetek könyvtári szakfelügyelői (Eger: *Pásztor Emilné*, Budapest: *Ugrin Gáborné*) és mások előkészítő munkája nyomán. Remek szervezet volt! A vezetőség, melynek elnöke *Győri Erzsébet*, titkára *Károlyi Ágnes* volt, mindenkit szívesen fogadott. Személyeskedésnek, törtetésnek nyoma sem volt – a szakmai kérdésekkel eredményesen együtt foglalkozott könyvtárigazgató és kezdő könyvtáros, pesti és vidéki, könyvtáros és tanár, férfi és nő, idősebb és fiatal, nagy tudású könyvtári szakember és alapfokú egyhetes tanfolyamot végzett, szorgalmas kezdő. Sok közművelődési és középiskolai könyvtáros mellett rendezvényeikre meghívták a katonákat, a szakkönyvtárosokat, a kutatókat. Amikor a második választáskor (1976-ban) *Balogh Mária*t választották meg elnöknek, *Ugrin Gáborné*t titkárnak, a vezetőség külön gondot fordított arra, hogy a programokban szerepeljen mindenféle könyvtárban dolgozó kolléga igénye szerinti téma.

Ismét felötlött bennem a sorozatos debreceni karnagy-i-szakmai együttlét. Végül az MKE soproni vándorgyűlésén felszólaltam: Miért nincs nyári találkozójuk az iskolai könyvtárosoknak úgy, mint

a karnagyoknak Debrecenben, az énektanároknak Győrben? Bizony egy kis zümmögés támadt a nagyteremben. Több felől hangzott: Mit akarok én már megint az „enyimekkel”? A jövőt tekintve egy nevezetes választ kaptam a sokunk által mélyen tisztelt *Szentmihályi János* tanár úrtól: Nincs önálló rendezvényük? Ennek oka egyedül az, hogy nincs senki, aki kezdeményezze, kiküzdje az engedélyezést. Aki úgy megszervezze és végigsegítse az elsőt, hogy ne is lehessen nem folytatni. Ha csak igényük van, de akaratuk és minden munkát vállaló szervezőik nincsenek, soha nem is lesz.

Eléggé bosszúsán még megszólaltam: Miért kapjuk ezt a bírálatot? Hát ki tudná ezt elindítani közülünk? S a tanár úr egy rövid válasszal zárta le a témát: Ki kezdeményezzen? Ki szervezzen? Nos, aki felveti az igényt. Például maga.

Bár *Szentmihályi* tanár úr sokszor beszélgett velünk, hallgatókkal, soha nem alázott meg senkit. Az ülés végén égő arccal mentem oda hozzá kérdezni, miért szólt így, segítség felajánlása helyett. Akkor megismételte szavait és hozzátette, komolyan gondolta, hogy fogjak hozzá a munkához. Ha lesz akaratom, kitartásom, majd megjön a segítség is.

Megkaptam a segítséget. 1981-től kétévenként szerveztem az Iskolai Könyvtárosok Nyári Akadémiáját. Hogy az első öt, általam szervezett akadémiának (1983, 1985, 1987, 1989, 1991) miben látom a jelentőségét, erről röviden írtam, de talán a jövő érdekében egyszer majd rászánok néhány délutánt az elemzésükre. Jelenleg azonban erről csak azért szóltam, mert valamikor az első akadémiák során érlelődött tovább az igény: kellene egy „saját” közösség, mely a nyári akadémián elhangzottakat kipróbálja, továbbgondolja, továbbítja, s amely munkájával előkészíti a következő tartalmát.

Éreztem, hogy lépni kellene, de „meg voltam elégedve” magammal. Úgy gondoltam, én a vállamon viszem az akadémiákat, hozza létre az a szervezetet, aki fontosnak véli és vezetni akarja. Jöttek azonban a csendes megkeresések: Márta, miért nem kezdeményezel? Én meg el akartam bújni a feladat elől. Azután jöttek az ifjúsági szekcióban a titkári gondjaim: *Nagy Attila* elnöksége idején egyre több helyet kapott az olvasáskutatás (ami fontos volt), a közművelődési könyvtárban dolgozók gondja (melyre válaszolnia kellett a szervezetnek), mind többször az iskolák általános témái szerepeltek a közoktatá-

si területről, s nem az *iskolai könyvtárosok* speciális tartalmi, módszertani témái. Egy alkalommal az egyik rendezvény végén megint számon kérték tőlem, a titkártól, hogy miért nem mélyedünk el saját problémáink megoldásában a két nyári akadémia között is. Miért nincs önálló hangjuk a tanároknak? Igyekeztem Szentmihályi tanár urat utánozni, de hiába mondtam: csináljatok szervezetet, ha igénylitek. A válasz mindegyre csak az volt, neked nincs jogod nem lépni, Márta.

Ekkor egy (számomra) ismét emlékezetes, néhány perces találkozás következett egy általam sok mindenért tisztelt könyvtári szakemberrel. Mint az Ifjúsági Könyvtárosok Szekciója titkárának fel kellett keresnem *Papp Istvánt*, az MKE akkori titkárát. Munkám végeztével kifakadtam: Mit lehetne tenni az iskolaiak érdekében? Azt a választ kaptam: Ha magának szólnak, magának kell lépnie. Ha nem sikerül tagokat szervezni elegendő számban, legfeljebb nem jön létre a szervezet. Pár perc múltán már a megoldás lehetőségeiről beszélünk, s mint több esetben, már vitáztunk a szervezet nevééről. Mi legyen? Tanár Könyvtárosok Szekciója, Könyvtárpedagógusok Szekciója, Könyvtárostanárok Szekciója? Nem, nem, nem – volt *Papp István* válasza. (Nekem sem tetszett egyik sem.) De hát név nélkül mihez kezdjek? S akkor ajánlotta az *Iskolai Könyvtárosok Szekciója* nevet *Papp István*, mondván, talán ezt fogadja el leginkább a könyvtárosok szakmai egyesülete. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár irodájában (akkor egyben az MKE titkárának szobájában) elhangzott beszélgetés után meghallgatást kértem az egyesület elnökétől, *Billédi Ibolyától*.

Először ismét megköszöntem az elnök asszonynak, hogy támogatott az első nyári akadémia meghirdetése idején, s előadtam az újabb elképzelést, hogy kellene egy fórum az iskoláknak. Kértem a javaslatait, hogy miként kezdjek a szervezéshez, ki legyen a vezető. (Aki méltó és alkalmas lett volna, *Győri Gáspár*, a Tánicsics Gimnázium könyvtárosa, már nem élt.) Biztató szavakat kaptam, melyek után elkezdtem érlelni a gondolatot. Végre megtaláltam azt a személyt, akit vezetőnknek kiválónak véltem. Elmondtam az illetőnek gondolataim lényegét, és megbeszéltük, hogy a részletek kidolgozása és a konkrét teendők meghatározása végett találkozunk egy hét múlva a Hazafias Népfront Belgrád rakparti épületében. Egy hét múlva a szobában *Maróti Istvánt* találtam. Kérdeztem, hol van *Kisfaludi*

Sándor, akivel találkoznom kellene. István közölte: *Kisfaludi Sándor* már nem él (1986).

A temetés napjáig nem tettem semmit. Úgy éreztem, nincs erőm egyedül tovább küzdeni. Azután resteltem, hogy félbehagyom a megkezdett utat. Elkezdtem dolgozni az MKE elnökének (*Billédi Ibolyának*) és sok kiváló könyvtárosnak és közoktatási vezetőnek, mindenekelőtt iskolai könyvtárban dolgozó kollégáknak a tanácsaira is figyelve.

Kerestünk új elnökjelöltet. Többben *Ballér Piroskára* gondoltunk. Ő segített volna az indulás idején, de nem akarta, hogy mérhetetlenül sok fővárosi feladata közül elnöki munkája miatt esetleg egy is elmaradjon. Ekkor a felsőoktatás felé fordultam. Kértem *Fülöp Géza* tanszékvezetőt, legyen az elnökünk. Maga helyett ő *Szabó Sándort* ajánlotta, de *Szabó tanár úr* sem vállalt minket. *Förhércz Verával*, *Celler Zsuzsával* megkezdtük az előkészületeket, amit megnevezített Nagy Attilának, az ifjúsági szekció elnökének tiltakozása. (Aki persze nem láthatta előre, hogy milyen fontos szerepet tölthet majd be ez a szervezet ebben a speciális könyvtári körben.) *Billédi Ibolya* jelezte, hogy jó lenne, ha az őszi MKE küldöttközgyűlés előtt lezárnánk a szervezési szakaszt. Már megbeszéltük az alakuló ülés helyét, idejét stb., de nem volt elnökjelöltünk! Bár az első időre vállaltuk a vezetésben való közreműködést, egyikünk sem kívánt később vezető lenni. Közben (sok esetben Nagy Attila hatására) több könyvtáros agitálni kezdett, hogy ne szervezzem a pedagógusok szekcióját. A feszültséget látva még *Károlyi Ágnes* is arra kért, maradjak továbbra is titkár Nagy Attila mellett. Felmerült bennem, hogy talán a Pedagógiai Társasághoz kellene csatlakoznunk, ahol szívesen fogadott volna az ottani elnök és sok közoktatási szakember. Nehéz volt dönteni. Én változatlanul mondtam (és ma is vallom): az iskolakönyvtárban és más könyvtárban dolgozóknak jó, ha van egy közös szervezetük, amelyen belül (és nem kívül) tisztázódnak a közös témák, ugyanakkor külön csoportban biztosítani kell a lehetőséget a speciális kérdések megválaszolására. Könnyebb nekünk, tanároknak egy pedagógiai szervezethez csatlakozni, de minden nehézség ellenére értékesebbnek (bár nehezebbnek) véltem a szakmai szervezetben való munkát. Napjainkban talán egy önállóbb társaság együttműködhetne a *pedagógiai és a könyvtári szervezetekkel egyaránt*. A

Szervezet	1987	1988	1989	1990	1991
Bács-Kiskun megye	144	128	147	143	
Baranya megye	119	124	145	143	
Békés megye	174	190	189	129	
Borsod megye	84	67	66	56	
Csongrád megye	164	158	201	59	
Fejér megye	97	102	107	91	
Győr-Sopron megye	201	224	234	112	
Hajdú-Bihar megye	176	138	159	159	
Heves megye	85	100	105	69	
Komárom megye	74	70	73	73	
Nógrád megye	72	71	81	47	
Pest megye	230	229	248	171	
Somogy megye	114	104	95	46	
Szabolcs-Szatmár megye	113	103	119	104	
Szolnok megye	93	87	97	95	
Tolna megye	107	104	99	47	
Vas megye	116	132	124	112	
Veszprém megye	97	90	93	110	
Zala megye	45	35	52	33	
Bibliográfiai szekció	–	–	–	–	
Gyermekkönyvtáros szekció	132	113	113	143	
Iskolai könyvtáros szekció	78	96	96	147	199
Mezőgazdasági könyvtáros szekció	–	–	–	52	
Múzeumi könyvtáros szekció	3	28	30	37	
Olvasáskutatói és olvasószolgálati szekció	94	93	93	43	
Zenei könyvtáros szekció	85	80	83	98	
Társadalomtudományi szekció	268	246	255	216	
Központ	109	98	96	95	
Testületi tagok	51	57	59	53	
Műszaki könyvtáros szekció	500	500	536	540	
Összesen	3625	3567	3795	3213	

*A Magyar Könyvtárosok Egyesülete taglétszáma
1987 és 1990 között*

nyolcvanas évek közepén azonban még nehéz volt egy önálló egyesület létrehozása, különösen akkor, ha nem volt elnökjelöltünk sem.

Az előkészületek utolsó heteiben Szabó Sándor ajánlotta, beszéljek *Tóth Gyuláné*val. Soha nem hallottam a szombathelyi kolléganő nevét, nem találkoztam vele az MKE rendezvényein sem – de bíztam Szabó Sándorban s abban, hogy egy tanárképző főiskola könyvtárvezetője ismeri eredményeinket és munkánk aktuális kérdéseit. Tudtam, aki több éve könyvtárigazgató, az el tud igazodni az állami és pártvezetés köreiből. (Az iskolai könyvtárosokból általában hiányzott az ilyen tudás.) Azt azonban nem tudtam, milyen messze voltak a közoktatás könyvtárosainak problémáitól, és főleg az 1960 és 1985 közötti eredményeitől, örömeitől. Végül felhívtam a szombathelyi főiskolát, s felkértem *Tóth Gyuláné Király Katalint* az elnöki tisztségre.

Az iskolai szekció 1986 novemberében a Fáklya klubban tartotta alakuló ülését. A szervezők nevében köszöntöttem a megjelenteket és idéztem: „Sokaknak egy cél felé való tömörülése feltűnő nagy dolgokat hoz létre.” (*Veres Pálné*)

Megválasztott elnökünk, *Tóth Gyuláné* kiemelte, törekednünk kell a minisztérium és a párt központi bizottsága határozatainak megvalósítására. Elnökünk a végrehajtást, én, a megválasztott titkár a kezdeményezést, az öntevékenységet, mindenki egyéni felelősségét hangsúlyoztam. Ez a két irány pompásan kiegészíthette volna egymást, de vezetőségünk munkája nehezzé vált a társadalmi változások forгатagában. Egyik vezetőségi ülésünk kezdetén elnökünk utódjavaslat nélkül bejelentette lemondását, és váratlanul csatlakozott hozzá *Balogh Mihály* is... Nem volt sok időnk a gondolkodásra, mivel kezdődött rendezvényünk a Deák téri általános iskola dísztermében. Titkárként bejelentettem a tagságnak, hogy előkészítjük az elnök és a teljes vezetőség újraválasztását. Nagyon reméltem, hogy a választás után sima tagként folytathatom munkámat. Kértem, ne szerepeljek már a vezetőségben, de a megjelentek teljes számban megszavaztak. Nehéz volt úgy dolgozni, hogy a tagság egy része nem értett egyet többünk gondolataival. Nos, az új vezetőségben az elnök mellett néhány hónapra elvállaltam a munkát, amíg bele nem tanultak a feladatok ellátásába. A néhány hónapból egy számomra igen nehéz év lett.

Végül 1991 őszén új vezetőséget választott a tagság: *Balogh Mihály* elnököt, a szakmánkhoz haláláig hű *Ambrus Andrásné Zsókat* és más tagokat. Jó érzéssel adtam át a munkát. Az MKE elnöksége által összeállított statisztika szerint 1986-tól, alakulásunktól folyamatosan nőtt tagságunk száma. Az első öt nyári akadémiánk is sokak elismerését váltotta ki. Örömmel készültem nyugdíjas éveimre.

Ugrin Gáborné
az iskolai szekció szervezője

Kilencven éve született Martonosi Pál állami díjas könyvtárigazgató

A Kiskunhalasi Városi Könyvtár újraalapítója 1916. június 16-án született Zomborban. Ötéves korában költöztek Halasra, majd vissza Zomborba. Katonaként részt vett a háborúban, ezt követően újra Halasra jött, és könyvkereskedőként dolgozott.

A negyvenes évek végén elkezdődött a népkönyvtári hálózat kiépítése az országban, így

Kiskunhalason is. Martonosi Pál lett a kezdetben 160 kötetes helyi könyvtár vezetője. Az 1897-ben alapított városi könyvtár így indult újra. Volt, majd újra lett egy városi könyvtár. Nem egy könyvtárról, nem egy újraalapításról és nem egy befejezett tényről van szó. Egy könyvtári rendszer, egy – máig élő és eleven – könyvtárügy, egy új kultúra és civilizáció született ott és akkor. És mivel ma is él ez a könyvtári rendszer, ez a könyvtárügy, ez a kultúra és ez a civilizáció, nem újraindításról van szó, hanem a folyamatosságról, amelyet mi, maiak továbbvihetünk, és az utánunk következők folytathatnak. Ez is Pali bácsi érdeme.

1949-től 1981. december 31-éig, nyugdíjba vonulásáig volt igazgatója könyvtárunknak, amely hosszú időn keresztül járási könyvtár volt. Állományunk ekkorra már 94 ezer dokumentummal rendelkezett. Nemcsak egy városról, annak könyvtáráról van szó, hanem egy járásról, egy kistérségről. Martonosi Pál nevéhez fűződik e térség könyvtárainak létrehozása. Nem csupán a mai községi könyvtáraké, de az azóta várossá lett Jánoshalmáé, Tompáé és Kiskunmajsáé is. A külterületek, a tanyák ügyét különösen a szíven viselte. A könyvtári fiókok, letétek megteremtése, a helyszíni filmvetítések bevezetése az ő nevéhez fűződik. A XXI. századnak megfelelően a mai könyvtárügy stratégiai tervében és cselekvési programjában újra kiemelt szerepet kap a kistérségi ellátás.

Martonosi Pál 1975-ben megkapta az Állami Díjat – máig ő az egyetlen ilyen kitüntetett Halason –, amelynek indoklásában pontosan a fentiek szerepelnek. Igazgatása alatt háromszor nyertük el a Kiváló Könyvtár címet. Nyugdíjba vonulását követően sem tért nyugállományba. Szinte élete utolsó napjáig dolgozott a Szilády Áron,

majd a Bibó István Gimnázium könyvtárában. A város 1993-ban Pro Urbe kitüntetéssel jutalmazta. A fentiekén kívül megkapta a Kiváló Népművelő és a Szocialista Kultúráért kitüntetést, továbbá a Szabó Ervin-émlékérmét.

2003. május 22-én szíve megszűnt dobogni. Most lenne 90 éves. Az élők feladata emlékének megőrzése és az új könyvtáros generáció számára a szakma szeretetének és szellemiségének átadása, az olvasók, az információkeresők javára.

Varga-Sabján Gyula

(Elhangzott 2006. október 16-án abból az alkalomból, hogy a kiskunhalasi könyvtár felvette Martonosi Pál nevét.)

Mesemondó gyermekek találkozója Halason

A kiskunhalasi Martonosi Pál Városi Könyvtárban megrendezett Mesemondó gyermekek találkozásának helyezettjei:

Alsótagozatosok

1. *Böcz János* (Szent József Katolikus Általános Iskola Kiskunhalas)
2. *László Noel* (Szvetnik Joachim Általános Iskola, Mélykút)
3. *Börcsök Bálint* (Általános Iskola, Zsana)

Felsőtagozatosok

1. *Kotroczó Luca* (Általános Iskola, Tompa)
2. *Erdélyi Henrietta* (Farkas László Általános Iskola, Kelebia)
3. *Böleczi Virág* (Kertvárosi Általános Iskola, Kiskunhalas)

Különdíjjal jutalmazta a zsűri *Gusztos Enid* 1. osztályos tanulót.

V-S. Gy.

Jubileumi ünnepség az idegennyelvű könyvtárban

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár ötvenéves fennállása alkalmából ünnepi megemlékezésre és az intézmény új évkönyvének bemutatására került sor 2006. november 29-én.

Az elmúlt évtizedek könyvtárosgenerációinak áldozatos munkája nyomán néhány tízezres egy nyelvű anyagból 270 ezer kötetes, több mint száznegyven nyelven szolgáltató könyvtárrá fejlődött az intézmény, melynek fő hivatása: felkészíteni a használót, hogy otthon legyen globalizálódó világunkban, úgy nyelvileg, mint a célországok kulturális ismeretanyagát illetően. Páratlan és a nagyközönség számára másutt hozzáférhetetlen – a külföldi fenntartású nyelvi intézeteket is beleértve – a könyvtár kortárs és klasszikus eredeti nyelvű világirodalmi anyaga.

Mender Tiborné főigazgató szövege az évkönyv rendhagyó koncepciójáról: míg a korábbi évkönyvek anyagát maguk a munkatársak írták, a mostani megszólaltatja azokat, akikért a könyvtár van: a

felhasználókat. Interjúkat közöl híres olvasóinkkal, valamint azokkal a volt kollégákkal, akik életük egy szakaszában itt dolgoztak, majd később az irodalom, az oktatás vagy a kultúrpolitika terén jelentőset alkottak.

Személyesen is részt vett a megemlékezésen *Stumpf-Benedek András* író, *Christopher Whyte* skót író, műfordító, *Gémesi Géza* karmester, zeneszerző, *Romhányi Török Gábor* író, műfordító.

Kiss Szemán Róbert, az ELTE docense – maga is a könyvtár egykori munkatársa – az alapítás ötvenedik évfordulójára megjelent évkönyv bemutatója kapcsán többek között kiemelte, hogy az eltelt évtizedekben minden nehézség ellenére, a könyvtár sajátos kulturális mikroklímája jóvoltából, mindig megvolt a lehetőség a munkatársak egyéni tehetségének kibontakoztatására.

Az évkönyv bemutatója jó alkalom volt arra,

hogy a rövid hivatalos program után kötetlen baráti összejövetelel találkozzanak régi és jelenlegi munkatársak, és aki régen járt itt, megnézhesse a folyamatosan szépülő intézményt.

Radnai Margit

